

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25

Sub direcția unui Comitet

Anul X No. 1873 — Marți 7 Mai 1913

Două momente istorice

Epoca, buimăcătă de lovitura confratei lui *La Roumanie*, cu desmormintarea faimoaselor declarații săcute de d. Carp, în momentul cind Europa nu dădea Dobrogea — declarații care constituie o adeverătă monstruozitate politică — *Epoca* zicem, neputind replica, își cauță refugiu într-o îngăimare și ridicolă și mininoasă.

Ziarul — care, numai după treccerea primei chenziile a lui Aprilie, să săcătă purtătorul de cuvint al d-lui Carp inexistent pînă atunci — spune în soaptă că d. Carp a combătut, în 1878, anexarea Dobrogei, tot pentru cuvintul că să cum ni se propunea, nu avea granită militară și nu putea fi apărătă*. E clar. Nu ne trebuia Dobrogea, pentru că nu ni se garantă siguranța ei...

Ei bine, nu. Nu acesta a fost argumentul omului providențial, redus de la Tibănești pentru inscenarea de la club.

D. Carp spunea neted, în 1878, că nu trebue, în ruptul capului, să ne supunem hotărîrii congresului de la Berlin, care ne acordă Dobrogea, pentru că „dacă am accepta Dobrogea, ne-am slăbi puterile”.

Acceptînd Dobrogea, adaugă d. Carp, am face o politică de expansiune și o atare politică de extindere teritorială n-ar avea de urmare de cît pierdere României.

Aceasta e limpede. Nu pentru că frontieră n'ar fi prezentat garanții, ci pentru că, după d. Carp, România n'avea nevoie de Dobrogea, a cărei posessione era sinonimă cu o catastrofă națională.

Aceasta din punctul de vedere politico-militar.

In ce privește, latura economică a achiziționării celor două județe transdanubiene, d. Carp nu-i dădea absolut nici o importanță. O iesire la mare? Punerea în valoare a bogăților țării prin dobândire și exploatarea portului Constanța?

Argumentul acesta nu era numai opinat, dar i se părea atât de copilăros, că să mulțumiți să declare că o erezie de economie politică, credința acelora care intrevedea marelle avînt ce avea să-l ia viața economică a țării, prin această eșire la mare.

Ni s'a spus că ea (Dobrogea) se întinde pînă la mare. In sprijinul acestei idei, eu și vrea să său dacă Constanța va fi pentru noi un debușeu comercial. Credeți oră că portul Constantei ar putea concura cu un port de la gurile unui mare fluviu? Arătați-mi un singur port care a putut inflori la trei zeci de kilometri de gura unui fluviu Marsilia, Nantes. Le Havre, Bordeaux, toate marile porturi din Europa se află la gurile fluviilor și nu îngă acestea!

Iată dar făcută dovada, cu propriile lui cuvinte, că d. Carp a fost pentru refuzul Dobrogii — nu din considerații de frontieră, ci din motive de... înălță prevedere politică. Dobrogea, în ochii d-lui Carp, reprezinta imaginea apropiatului dezastru al Statului român. Dobrogea, după d. Carp nu însemna întărirea politică și expansiunea economică a României, ci slabirea ei, primejdivearea existenței sale.

Să d. Carp nici nu să menajă scuza ulterioară — de care cu atită desinvoltuță vorbește azi *Epoca* — a neșigurantei graniței.

După cum în 1878 n'a pomenit de nici un fel de frontieră — și era în logica lucrurilor, de vreme ce nu concepea că o posibilitatea unei anexări a Dobrogei — tot așa și mai tîrziu, în curs de 35 ani, pînă la proclamația de la club, d. Carp n'a indicat nici odată necesitatea liniei Turtucaia—Dobrici—Balci. A fost soluția să spună ziua, imprejurarea în care ar fi formulat această cerere — dar d-nul Carp nici direct, nici prin intermediul *Epocii*, n'a răspuns încă la această întrebare. N'a răspuns și nu va răspunde, pentru că nu poate răspunde.

Nu numai că n'a cerut nici odată o linie de frontieră militară contra Bulgariei, dar încă din 1877 vedea cu ochi buni creșterea teritorială a vecinilor noștri de pește Dunăre.

Răspunzînd în memorabilă sedință dela 28 Septembrie 1878, marelui Kogălniceanu, d. Carp spunea textual:

„Ministrul afacerilor străine (era marele Kogălniceanu) ne spune că nu este în interesul nostru ca Bulgaria să se înstîndă pînă la mare, că nu este în interesul nostru ca elementul slav să devină prea puternic în mijlocul nostru. Il voiu întreba deci: de ce atî vîrșast singe românești, cind știați că prin aceasta se întăreau elementele ostile nouă?”

Și încheia pronunțindu-se, contra primirii Dobrogii. O zefieamea.

D. Carp găsia firesc ca Bulgaria să se întîndă la mare și declară sus și tare că

Liuia ferată care leagă în proiect Du-

nărea cu Adriatica va înlesni o apropiere geografică. O apropiere politică italo-română este deci și necesară și oportună. E bine că această apropiere de multă pregătită prin comunitatea de rase, să fie concepută serios și concret. Vremecența entuziasmului romantic a răposatului V. A. Ureche a trecut — probabil odată cu moartea romantismului vagabond și maniac al lui Cîrțan. Precipitale schimbări politice din Europa actuală trebuie să ne învețe mai multă cumpătare și mai largă prevedere.

Să nădăduim cel puțin că însoțirea aceasta ridicătă în jurul călătoriei principelui Carol va fi fecundă în viitor și va îndrepta preocupările noastre spre o apropiere efectivă de Italia.

NOTA ZILEI

Cetim în anunțurile matrimoniale ale unui ziar din Capitală:

DOAMNĂ 22 ani bine sub toate raporturile, dotă modestă. Dorește căsătorie unui domn etate dela 30 pînă la 80 ani bine situat foarte serios și blind. Adresa Salomea 1001. Postea rostante oficiul gării de Nord. Loco.

Ori cît de pasionată ar fi o Solomee, ori cît de doritoare de nuovi sensații, încă n'am fi crezut-o capabilă de a fixa o scară de alegere, unui eventual tovarăș de viață, între 30 și... 80 de ani. Asemenea publicitate ar friza lubricitatea și, de aceea, bănuim altă ceva.

Nu cumva ziarul în chestiune în loc de corector, are o... corectoare? Numai atunci lucrul ar fi explicabil. Corectoarea, cînd oferă unei tinere „bună sub toate raporturile”, -o fi substituit cifra de 80 în loc de 40 — să zicem — ca să-i compromită sănsele de măritis.

O, femeie, numai ele, puse în serviciul publicisticelui, au asemenea... dedescuri echivoce și asemenea cruzimi.

BATJOCORI

Nici un spectacol mai dezgătător ca acela ce îl oferă, cîte parte din presa noastră, atunci cînd și vorba de vre-oaranjare a treburilor bisericistei.

Fie alegere de vre-un nou prelat — fie îndepărțarea — din cine știe ce motive — a unei ce ocupase vre-o dreptătoare duhoivească, lucrurile nu se schimbă.

Si în aceasta stă un indoit râu. Dacă între laici patimile — vesnicile patimile omenesti — pot îngădui, pînă la care care punct, înșuruirea tutelor trivialităților, — atunci cînd și vorba de un actual s'au viitor domnitări bisericesc, a da drumul pornorilor tale ticăloase, și a călăutui cea mai grozavă blasfemie.

A batjocori și a nu avea tăria să prezinte lucrurile din înălțimele acelle din care, răul și binele dispărind, nu mai rămîne de cît relativitatea — singura realitate a întimplărilor vieții omenesti. A batjocori și a te scobori — în cauză cînd ești sau te consideri curat — în noroiul, în păcatuirea, care țîră îndrepărtă revolta. Si apoi adeverăta revoltă și mindră și disprețuitoare. Dar a batjocori așa cum îi vine mai la îndîmna, este că tu însuți nu știi curat, — și că însuți, ai pacatele tale, pe care vrei să le înținești, oare cum, prin învederarea celor alor altora, — este că în faptul care-ți scoate batjocura, ai tu însuți un interes, care a fost nescocit. Si atunci batjocura ta nu e de cît ticăloșie condamnabilă și din partea celui demn de mai puțină cinste.

E vorba de alegerea unui episcop. Si săr cei ce n'au nici urma unei conștiințe — vîpere și certătii cu morală — și dintr'un om par a vroi să facă o bestie, dintr'un preot un diavol.

E ingrozitor și desgustător spectacolul acesta.

Si atunci te miri de scăderile sentimentelor morale a poporului acestuia, tu care-i dai pilda prin purtarea ta. Tu, gazetar, care ai menirea de a face imediata educație a maselor, nescocște cele mai sfinte sentimente — acele de respectul cucerincii față de interpretări dintr-D-zeu și laici — tu batjocorești și biserică și mitropolit și episcop, vezi în toți niște desfrință, beți și afemeiați, atunci cînd ai interesul, murdarul interes, s'o faci, — și totuși vrei să treci drept un educator — O nu. Un conrupător a moravilor, — un astățitor al patimilor, da! Un educator.

Si aceasta — după cum am mai spus-o din pricina inculturii, a lipsei de simț omenesc, a lipsei de caracter, a păturii din care, de obicei, se recrutează gazetarul nostru.

E o rușine, care ar trebui să inceteze. Dinu

Grupări studentești

In ultimul timp am avut de înregistrat nouă frâmlătări în sinul studențimii însăne, grupată în „centru studentesc”. S'a dat o deosebită atenție acestui centru și i-am urmărit cu interes repetatele divolvări și alegeri ale comitetului central.

Mai utilă de cît urmărirea acestor frâmlătări, credem a fi cercetarea aspirației dacă are sau nu vre-un rost o grupă studențescă în sine.

Majoritatea studenților sunt cetăteni cu drepturi depline și în virtutea acestui fapt, e explicațibă participarea lor chiar în diverse grupări politice, în afară de grupările științifice ori literare.

Ca elemente științifice ori literare, studenții au un rost în atari grupări, dar ca persoane și nu ca studenți.

Deasemenea în privința grupărilor politice, nu e logică a se lăsa dreptul de participare, unui student, odată ce el este un cetățean cu toate drepturile, ca ori și care altul.

Odată lămurîți asupra acestui punct, ne întrebăm dacă poate avea vre-un sens o grupare pură studențescă.

In adevăr, pe ce argument se poate constitui o grupare studențescă pură? Ce drepturi de apără, sau ce datorii de îndeplinit poate avea o astfel de grupare? Dacă înțelegem participarea studenților în diferitele mișcări științifice, culturale, politice sau sociale, ca indivizi-factori de cultură ori cetățeni, nu putem înțelege această participare a studenților ca studenți și cu atât mai puțin ne bucură grupările „studențesc”.

Prin ce se legitimează o asociație studențescă? Nu prin o acțiune culturală, căci aceasta depinde de oameni culti compleți formați. De asemenea, nu prin o acțiune politică.

Deci nu poate fi vorba de datorii sociale de îndeplinit. Apoi masa studențimii ce drepturi de apără are? Nu vedem nici unul, în afară de... vre-o reducere a drepturilor de a trebui bisericesc, lucru ce se ocupă vre-o dreptătoare duhoivească, lucrurile nu se schimbă.

Asemenea privilegiu nu constituie, nu pot constitui un drept. Așa dar rămîne deplin dovedit că în general o grupare pură și exclusivă studențescă este un non sens și că să tragem de aci concluziile firește ce comportă o asemenea constatare.

Intr-o venită în toți anii cu trupa dramatică din București pentru o serie de spectacole. Ce tortură pentru unele suflare și unele mentalități! Nici inspectoarul însărcinat cu anchetarea vinovaților n'ar fi putut născoci o pedeapsă mai grea...

Iar dacă acei ce suferă în umbără, ar urmări să-și pună mereu în aplicare sistemuții lor... artistic, flueratul, — și vor progrădi pentru un foarte apropiat viitor, propriul lor dezastru definitiv. Teatrul iasașan va fi distrus prin... plăciseala. Căci nu se plăcisește numai asistența la multe din spectacolele ieșan, dar se plăcisește și se ostenește răbdarea publicului pentru o îngăduință morală ce nu se mai cuvine prostiei și politicianismului, viermi cari rod edificiul instituției însăși.

Cindva, după lichidarea teatrului — care nu se poate menține cu artificii și indulgențe, — se va cău pe frontispiciul așezămintului, spre osindă celor vinovați: — „Aci s'a fluerat”, așa cum pe zidul... Bastiliei se cetește formula sarcastică: — „Aci s'a dansat”...

Rodion

ECOURI

Foiletonistul științific al ziarului „Le Temps” face o largă dare de seamă despre opera nouă apărută, în care dr. G. Legros publică un studiu interesant și atrăgător asupra operei marelor singuratici de la Sérgian, naturalistul I. Fabre.

Urmărим în această lucrare odiseea acestui poet al naturii, pe care nimic nu-l poate distra ga de observarea pașionată a insectelor. Plecind din căsuța săracă de la Saint-Louis, debută că în institutor primar la colegiul Carpentras. Cîștigă cu mari lupte bacalaureatul, licență și doctoratul, profesorul Ajaccio, unde face cunoștință lui Mouquin-Tandan. E profesor timp de 20 de ani la liceul din Avignon, unde profesorul Duruy, surprins de descoacerile lui Fabre, de felul lui de a preda, veni să-l caute pentru a-l face preceptorul principelui imperial, și unde devine unicul prieten al lui Stuart Mill. Isolat de lume din cauza unei pierderi dureroase, fugă din Avignon, din cauza dușmaniei clericilor, se retrage la Orange, și în sfîrșit, cuprins din ce în ce mai mult, de gustul singurății, necerând oamenilor nimic altceva de cît să fie lăsat în pace pentru a observa insectele sale se refugiază la poalele muntelui Ventoux în micul sat Serignan. Aci desărăind „redingotul” profesorului pentru a se îmbrăca în străie țărănești, el uită întregul lui trecut.

Henri-Fabre va avea peste cîteva luni 90 de ani; e o minune ca fugosul lui temperament a putut să fie săbirușătoare.

Prevestiri RELE

G.

OAMENI ȘI LUCRURI

O.

PREVESTIRI RELE

G.

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputație mondială.

Recunoscută de Statul Prusiei
ca apă minerală de încredințat
de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902.

Grand Prix Bruxelles, 1910.

getăor-englez, d. Normann Angell, demonstrează că evoluția economică a lumii moderne, este pe cale de a face să dispară războiul.

Marea iluzie a poarelor, zice el, este de a crede în fer și foc, ca singurele Salvatoare, atunci cind forța creditului universal va pune botniță tunului".

In intensul comunitate al tuturor centrilor economici, este imposibil astăzi unui invingător ca să-și impună condiții oneroase, invinsului, fără a suferi el singur o contra lovitură.

Anexarea unui teritoriu, aduce invingătorului foarte puțini avantaje reale, „pentru că bogăția teritoriului anexat, rămâne în mîna locuitorilor acestui pămînt".

Plata unei indemnizații de război, slăbește nu pe acel care dă, dar pe acel care primește.

Patrul ani după vîrșămintul celor cinci miliarde de către Franța, Bismarck a fost obligat să dea această declaratie: „Am fost surprins prin 1877 pentru prima dată de strătorarea din ce în ce crescîndă a Germaniei față de Franță".

(Discurs din Reichstag 29 Noembrie 1881) ..

Invingătorul poate cel puțin să-și mărească comertul în dauna invinsului? Armele, scrie d. Angell, au dat Canada Angliei, dar nu comandele Canadei, cum se face de obicei cu națiunile nearmate — Sfârșita de pîrdă".

Istoria războaselor recute, arată că a-cesc teoriu au mult adevarat.

Renasterea economică a Spaniei a început imediat după războiul dezastros cu Statele-Unite. De la campania din Manșurie, Rusia este în plină prosperitate: Japonia însă trece printre criză acută. Anglia și acuma suferă încă, de expediată cu Transvaalul. A cheltuit mai mult de 9 miliarde, pentru ca generalul Botha să devieze comanda forțelor burilor, să devieze președintul al consiliului de ministrii la Federatia, aproape autonomă a Africei Australe.

În epoca noastră, prosperitatea unui popor este legată de prosperitatea celorlalte popoare și se repauzează pe asigurarea creditului universal.

Războiul este tot așa de teribil pentru invingător și pentru invins.

Recent fondatia a lui Carnegie, Great Carnegie Peace Gift, are scopul, „de a studia științificște costul războaselor, de a arăta resfringerea asupra afacerilor și preșerilor beligeranilor".

Această propagandă necurmătează în favoarea păcii, a constatat motive de ierarhie ori de rea voință, la mai multă guverne,

Cele două congrese de la Haga, din 1898, și din 1909, au creat o curte permanentă de Arbitraj între națiuni, care au de regulat conflictele grave. Puterile contractante la congresele de la Haga au exclus din arbitraj „toate contestațiile care apasau pe interesul vital și a onoarei".

Dar de atunci, saptă spre zece tratate particolare de arbitraj au fost semnate, „fără restricții nici rezerve".

Un important tratat de arbitraj obligator, va fi semnat în curind între Anglia și Statele-Unite.

Opera grandioasă a pacifistilor este admisibilă, însă nu-i încă posibil de a conchide, că lumea se va libera de pacea armată.

Dar visul păcii universale, care, de secoli, a pus pe ginduri pe mulți, apare ca și o himeră.

Nei.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 18 Mai a. c. ora 11 a. m. se va ține în localul Primăriei, licitație prin oferte inchise pentru închirierea până la 26 Octombrie 1913 a trei choioșuri pentru vânzări de ziară și situate I) în strada I. C. Brăteanu, II) în fața Mitropoliei, III) lângă Universitate.

Garanția 100 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Se primesc oferte pentru toate trei choioșuri și pentru căte unul sau două.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea comptabilității publice sunt aplicabile acestor licitații.

No. 9325.

3—16 Mai 1913

INFORMATII

„Viitorul" afiră că d. ministrul Badaru ar fi cerut d-lui ministrului Marghiloman să facă oarecare modificări în bugetul ministerului lucrărilor publice, așa cum a fost votat de Cameră și că din cauza aceasta ar fi rămas în înțărirea publicării în „Monitor" a dezbatelor Camerei.

Sunt autorizați și a da cea mai formă desmințire acestei îndocinări a „Viitorului". D. Badaru n'a cerut niciodată sub nici o formă, vre-o modificare a Budgetului, nici d-lui Marghiloman personal, nici ministerului de finanțe.

Desidem pe d. deputat Ștefan Ioan, colaboratorul „Viitorului", care s'a plinat în Cameră de înțărirea publicării dezbatelor, să aducă înaintea Parlamentului explicații pe care o dă „Viitorul".

„Guvernul va prezenta Parlamentului un proiect de lege prin care se acordă P. S. Safirin, fost episcop al României, o pensie viageră de o mie lei pe lună.

Tribunalul Vaslui a declarat în starea faliment pe comerciantul Ioan Darie, din comuna Osești, județul Vaslui și încearcă plăjilor în ziua de 24 Septembrie 1912.

Păreri obiective. — În revista d-sale „Păreriile unor spectatori" d. C. G. Costăra se ocupă pe larg de imprejurările interne și externe. Cităm un pasaj din primul articol al revistei, apărut astăzi:

„... Pornirea aceasta a d-lor Carp și Filipescu spre un război imposibil, — singurul lor program de guvernămînt, — la putere nu-i va aduce; aceasta e sigur.

Le va servi însă ca o excelentă trambolină pentru campania politică, — nu anti-dinastică, dar anti-Carlistă — ce au în gînd.

Intr'adevăr cuvintele d-lui Carp, — pronunțate d'altele de d-sa cu toată sinceritatea, — au un răsunet în toate inimile noastre.

Mulțumiți nu suntem, nu putem fi nimici. E prea adevărat că mărirea poarelor balcanice constituie o scădere mare pentru noi, cari am suferit ca ele să rupă în defavoarea noastră, echilibrul de mai înainte și raportul dintre forțele noastre respective.

Fie-care ne-am preocupat d'acest neajuns, și unii au văzut îndreptarea într'o direcție, iar alții într'ală direcție, diferită și chiar opusă.

Așa, pe cînd d. Carp și Filipescu văd — acum, — stabilirea echilibrului în ocuparea liniei Turtucaia-Balcic, alții merg mai departe și zic: dacă e vorba să facem răbobi, apoi, să ocupăm cadrilaterul întreg, să luăm linia Ruseci-Varna!

Si, din punctul lor de vedere, aceștia au și mai multă dreptate de cât d. P. Carp și Filipescu; căci dacă e vorba să invingem și să avem pe Bulgari la disperația noastră, de ce ne-am mulțumi cu puțin? Si dacă Europa ne va permite să intrăm în luptă cu Bulgaria, fără să întrăm, apoi, ori Turtucaia-Balcic, ori Ruseci-Varna, indiferent ar fi, dacă puterile se înțeleg să ne lase de capul nostru.

Dacă nu se înțeleg între ele, atunci ar fi marele răbobi și așa și altmîntrelea.

Un răbobi în cauza noastră, un răbobi în care am avea noi însinăe și ne apăram din două părți, contra Slavorilor de la Sud și contra celor de la Nord.

Ei însuși vedeam în direcția unei liniilor ferate române ajungind la un port român pe Adriatica, vedeam în ridicarea Aromânilor din Balcani, într'un stat autonom sub suveranitatea română, vedem în dobândirea unei insule în marea Egee, o serie de compensații pentru țara noastră menite a menține echilibrul și pacea. Cu asemenea compensații obținute, România ar fi fost în situație să se desvolte paralel cu statele balcanice, altă din punctul de vedere etnic, cît și din toate celelalte.

Examenul pentru căpătarea dreptului de a exercita profesiunea de căluțarii publici autozizat se va ține la bîroul de mărsuri și grănită din localitate în ziua de 23 Iunie 1913.

Persoanele care doresc să obțină acest drept vor trimite Direcționii măsurilor și grănitărilor, București str. Romană 28, pînă la 18 Iunie 1913, următoarele acte:

1. Actul de naștere prin care să se constate etatea de 25 ani împlinit;
2. Certificatul de studii pentru absolvierea a cel puțin 2 clase primare sau a unei alte școli similare; acei cari au 40 ani împliniți sunt dispensați de acest certificat, fiind de ajuns a dovedi că posedă cunoștințele acestor clase;
3. Certificatul prin care să se constate impozitele ce plătește, profesiunea ce exercită și că este român sau naturalizat;
4. Certificatul de moralitate.
5. Certificatul prin care să se constate că n-a suferit nici o condamnație penală.

Solemnitatea de la biserică Talpalari. — Ieri dimineață s'a făcut cu o deosebită solemnitate, la biserică Talpalari, instalarea nouului paroh, protopopul I. Tincoca. Serviciul religios a fost oficiat de noul paroh asistat de clerul bisericii și corul seminarului „Veniamin". După terminarea serviciului Divin, P. C. Economul Dărăngă, revizor eclesiastic, a arătat meritele nouului paroh, înmulțindu-i decretul de numire.

P. C. protopop Tincoca mulțumește și promite că va continua cu toată rîvnă penă în lăltarea morală a enoriașilor, și anunță că va completa și va pune la dispoziția poporânilor biblioteca bisericii, întrucât de fostul paroh, regrețatul preot Vereanu.

Primesc, zice părințul Tincoca — acestă biserică are de frumoasă ca o mireasă, așa cum mi-o dați, voi păstra o întocmai din toate punctele de vedere și mai preșus de toate mă voi sila ca din sufletele tuturor credincioșilor — enoriașilor mei — să fac cîte o mică biserică tot atât de frumoasă ca această mireasă în care să locuiesc D-zeu, și acesta a fost motivul de ce am ținut ca la primul meu pas aci, să vă vorbesc — iubările mei păstoșă — despre D-zeu.

Roagă încă odată pe D-zeu să-i ajute, și să-l țină sănătos ca macar cu o cărămîndă să poată contribui și Sf. Sa la construirea marelui edificiu Național.

A fost măreată această zi pentru toți cei de față. A fost exemplu viu înaintea Seminaristilor care erau de față expunerea planului Sf. Sale ca paroh. A fost este și va fi modul pentru noi toți cei ce vom înbrața această haină, aciată persoană sărbătorită eri. Nădăjdeam că și de aici încă Sf. Sa și faptele Sf. Sale vor deveni pentru noi și urmașii Sf. Sale la împărăție, umbre ale trecutului Glorios, aducîndu-ne aminte și de Sf-Sa,

cum ne aducem aminte cu mult drag de Pă. Veranu.

Azi 6 Mai inspectorii secundari s-au întrunit la minister ca să reguleze cu transferările, la orele publicate vacante în luna Aprilie, în învățămîntul secundar și comercial.

În ziua de 23 Mai va avea loc în Iași, congresul mecanicilor de la C. F. R., din toată țara. În aceeași seară se va juca la teatrul național piesa „Prostul", excelenta comedie de Fulda, în beneficiul societății „Locomotiva".

Judecătoria Ocolului I, s'a mutat zilele aceste în Str. Elena Doamna, colț cu str. Pădure.

Eri s'a redeschis Pinacoteca din Iași, — pentru așezarea tablourilor măsime; a fost vizitată de mai multă lume. Într'un număr viitor vom face o dure de sămă, asupra acestui muzeu de tablouri.

Aleea principală din grădina Copou a fost așternută cu un nisip ros, usorăză plimbarea și nu face praf. E vorba ca tot din acest nisip să se pue pe aleele de la Cimitirul Eternitatea.

Zilele acestea se va face o mișcare învățămîntul secundar din localitate.

Simbăta 4 Mai, Senatul a votat indigenatul d-lui Carol C. Valdman, casier la Casa de Scont și Imprumut din Paris.

La 10 curent, cu trenul de seară, vor pleca la București, pentru concursul anual al societății „Tinerimea Română", cîte un grup din fiecare școală secundară, comercială, normală, seminar, etc. Concursul este pentru religie, română și istorie.

In comuna Copou s'a declarat epidemie de febră tifoidă.

Sinucidere. — Eri dimineață soldatul Gheorghe Cibotariu din compania 12 a Regimentului 13 Stefan cel Mare, și-a pus capăt zilelor, strangulindu-se de o grindă în casele părinților lui din com. Domnești.

Numețul a lăsat în urma lui o scrisoare prin care arăta că se sinucide din cauza unei boli de care suferă.

Parchetul militar a deschis o anchetă.

Crimă. — Fata Elena Stefan Boancă din satul Puesti, comuna Luugani, fiind gravidă, a dat naștere unui copil pe care l'a omorit prin surgurare.

Numita fată a comis crima în complicitate cu femeia Marghioala Cruceanu și bovinul ei.

După comiterea faptului mama denaturată a îngropat copilul într-un sănă din marginea satului unde cadavrul a fost scos la iveau de niște cîini.

Vinovalii au fost arestați și înaintați parchetului.

Depozitarii de ghiață s-au cartelat ridicînd ghiața aproape la un preț indoit.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, organizează pentru seara de 1 Iulie a. c., în sala Circului Sidoli, o frumoasă seră dansantă.

Muzica militară a regimentului 13 Stefan cel Mare, va cînta în tot timpul secretei, cele mai noi și frumoase arii.

Diverse întimplări. — Sămbăta la ora 4 jum. Încărcătorul Gh. Mihailescu, voind să se urce de pe o movilă de cărămidă, a cărei grădină se întindea pe o lîngă linie, într-un tren de manevră, a alunecat și căzut între vagone, care l-au sfidat picioarele. Eri dimineață nenorocitul a murit la spital.

Săteanca Maria Carp din comuna Bucium pețăndu-se în față unei lumeni și a aprins părul care fiind uns cu gaz — după cum obișnuiesc unele femei — a fost cuprinsă imediat de flăcări, suferind grave arsurări pe față și corp. În stare foarte rea a fost internată la spital.

Intre bătănilii Gh. Pavel și Tuluță Alexandru, ambii în etate de 15—16 ani incingindu-se o bataie, cel de al doilea lovi pe întâiul cu un cuțit în mână și la coapsă stîngă.

Victima după pansare a fost pusă în libertate, agresorul a fost arestat.

— Din motive necunoscute, încă femeia Zamfiră Mihai Andriescu a încercat să se sinucidă prin otrăvire.

In urma spălăturilor ce i s'a făcut, a fost pusă în libertate.

EXPERIENȚA A DOVEDITĂ CĂ:

Apele Mineralizate Sinteză

Preparate cu Lithină și Bloarbonat de Sodă de Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai constiințiose preparate, cele mai

Ultime Informații

Marile îmbunătățiri pentru Iași

Trei milioane pentru gara Iași—Complectarea Palatului Administrativ.—Îmbunătățirile la universitate.—D. Al. A. Badareu și editatea Iașului.

In repartizarea creditelor necesare pentru realizarea diferențelor mari îmbunătățiri, Iașul va ocupa un loc de frunte.

Astfel, putem anunța de ocamdată că, după stăruințele d-lui Al. A. Badareu, ministrul de lucrări publice să încuviințeze un credit extraordinar de 3 milioane pentru transformarea gării de Iași, cuprinzând toate îmbunătățirile relevante de noi la timp și care făceau parte din programul de activitate ministerială a d-lui Al. Badareu, expus înaintea ieșenilor, în zilele ce au precedat constituirea actualului guvern.

Dar stăruințele depuse de ministrul ieșean și care au găsit un ecou puternic în inimile celorlăți doi miniștri, a fost înscrisă unei sume însemnate, pentru complectarea Palatului Administrativ.

Astfel s'a rezervat pentru anul acesta suma de 800.000 lei în acest scop, cea ce însemnează că nu va trece mult și vom putea anunța inaugurarea palatului administrativ, răspunzind astfel la dorința generală a ieșenilor.

Negreșit că nu se poate uita universitatea din Iași, locașul de cultură, care face față Moldovei.

Pentru diversele îmbunătățiri special necesare universității din Iași, consiliul de miniștri a rezervat deocamdată un milion de lei.

Si probabil că nu se va opri aci, pentru a face ca Universitatea din Iași, să corespundă tuturor nevoilor și să ajungă la nivelul dorit.

Si marea operă pe care actualul guvern o completează în favoarea Iașului, e subvenția ce a acordat-o Comunei Iași, pentru a se putea realiza unele din măriile lucrări de edilitate.

Se știe că administrația comunală, în scop de a înzestră orașul cu străzi și canale, a hotărât contractarea unui împrumut comună.

Imprumutul a fost aprobat de consiliul de miniștri.

Dar reminea o chestie și mai grea. De unde comuna Iași, cu mijloacele sale restrinse, avea să acopere anuitatea acestui împrumut.

Si atunci, pentru a se veni în ajutorul orașului, consiliul de miniștri, după insistențele d-lui Al. A. Badareu, a admis o subvenție anuală de 100.000 lei pentru comuna Iași, care să-i servească tocmai în scopul arătat mai sus.

Că noi ieșenii putem să ne mindrim, cu devotamentul ce zilnic depune d. Al. A. Badareu, în favoarea orașului nostru, aceasta o dovedesc faptul să.

In curtea primăriei se va muta comisia III și biroul de servi, îndată ce se va fi mutat serviciul sanitar.

Cuvintul dezmente o notită a noastră că d. Orest Panu ar fi fost destituit. Nărputea să ne spună și motivul?

Mine Marti 7 Mai, va veni înaintea secției 3-a și Curții de casăție acțiunea intentată ministerului instrucției de către d. dr. C. Șumuleanu, profesor agregat de chimie medicală la facultatea de medicină.

Pentru astă seară, Luni 6 Mai, orele 8 p. m. au fost convocați membrii societății științifice din localitate, în amfiteatrul de fizică a Universității, fiind la ordinea zilei numeroase și importante comunicări.

Ieri a avut loc în sala Turn-Verein o întâlnire a meseriașilor. Au luat cuvântul d-nii N. Teleman, A. Stoian, D. Păun I. Rosin, I. Constantinescu și Vasilescu.

In principiu s'a decis convocarea unui congres al meseriașilor din țară în Iași.

Din dotajă de 50.000 lei a A. S. R. Principele Carol, se va clădi o școală în comună Bucium. Lucrările se vor începe curînd și să funcționeze școala chiar din luna Septembrie a anului curent.

D. I. Ursu, profesor la universitatea din Iași, a fost numit președinte al comisiunii "Tinerime Române", pentru secția istorică, la examenul care va avea loc în Capitală, în ziua de 12 Mai.

D. C. Diacu și-a trecut cu succes Simbăta seara, examenul de doctor în medicină, tratind despre "Gripa pulmonară simulant tuberculoză".

Pentru Simbăta 18 Mai, membrii Camerei de Comerț sunt convocați să

cutea asupra congresului Camerei de Comerț care va avea loc la Iași în zilele de 19 și 20 ale lunei curente.

Cercul Comercial și Industrial din Iași, va pleca la Constanța pentru a lua parte la congresul ce se va ține în zilele de 12 și 13.

Se va face și o excursie la Constanta.

Seloare.—Revizoratul școlar din Iași a înaintat ieri ministerului statele învățătorilor pe luna curentă spre a fi ordonanțat.

D-ra Nat. C. Ionescu instituția sa transferă pe 1 Septembrie la școala de fete din Tg. Frumos post înființat din nou.

D. I. A. Păvăloaei a fost numit ca epitet al bisericii din com. Onești-Plăgari în locul d-lui E. Albert.

In com. Groapa s'a declarat epidemia de scarlatină și tușă convulsivă.

Pe malul Jijiei în apropiere de com. Cristești a fost găsit eri cadavrul copiliei Aglaea Cotea în stare de 3 ani, care se înecase septămîna trecută.

Parchetul a autorizat înmormîntarea.

D. Vlad Cuzinoi, afară de "Michel Strogof", a mai pus în studiu, drama lui Richard Voss: "Vinovat".

Judiciare.—Curtea de Apel s. I-a amintat pentru 15 Iunie procesul pentru consiliu judiciar dintr-o d. David Froim Fischer cu d-na Ernestina Fischer.

Curtea de Apel s. II-a achitat pe Isac Schüller pentru bancruntă frauduloasă și i-a redus pedeapsa la 2 luni închisoare pentru bancruntă simplă.

S'a respins cererea de eliberare pe cauțiune din arest eri Marin Ciubotariu vinovat de fort și a lui Ion Petz acuzat de delapidare de bani publici.

Camera de punere sub acuzare a respins apelul bancruntului fraudulos Moise Leib zis Moșcovici și a confirmat jurnalul tribunalului local, menținându-l arestat.

Deasemenea respinge apelul lui Al. Ionescu, acuzat de tăinuire, și lăsat în arestat.

Admite apelul procurorului, de Vasile, confirmind actul de arestare emis în contra inculpatului Th. Heriote, arendaș de mosie, pentru abuz de încredere și incarcare de mituire de martori.

Inspecluția d-lui director general al Serviciului Sanitar din Iași.—D. doctor Mina Minovici director general al Serviciului Sanitar, a solicitat cu trenul de dimineață, în localitate.

D-sa a fost primita la gară de către d. doctor Flor medicul șef al orașului și d. doctor Grossi.

Prima vizită a făcut-o la spitalul de copii "Cariata" aci d-sa a inspectat atât spitalul propriu zis cît și pavilionul de boli contagioase. D-sa s'a arătat foarte satisfăcut și a admirat atât curătenia cît și modul cum este condus acest așezămînt.

D-rul Minovici a exprimat, d-nei Vlădoianu președinta spitalului multumirile d-sale de modul cum este administrat spitalul.

D-na Vlădoianu a adus la cunoștință d-lui director general că cu începere de luna viitoare, Caritatea deschide un pavilion cu zece paturi destinat exclusiv, pentru copii bolnavi de Tuberculoză.

A doua vizită s'a făcut la pavilionul de izolare a spitalului sf. Spiridon, interesându-se de aproape de numărul cazurilor de scarlatină și diferențe ce se află actualmente în pavilion.

Cu această ocazie d-nii dr. Flor a tras atenținea d-lui director general că epipotia sf. Spiridon a făcut cunoștință că în pavilioanele de izolare nu se pot primi de către 30' bolnavi și ca atari direcționale să avizeze de la măsurile necesare pentru a asigura izolarea bolnavilor care ar trece acea cifră.

După acestea d-nul Director visitează biorile serviciului sanitar al orașului, unde iau fost prezentate medicii de circumșirii și personalul inferior.

D. director a luat informații de la medicii de circumșirie asupra modului cum sunt organizate dispensarile promițând că va înființa în Iași un dispensar model.

A vizitat apoi serviciul sanitar al județului și depositul de medicamente cu care ocazia a făcut cunoștință că va introduce sistemul medicamentelor comprimate în locul actualului sistem primativ cu prafuri.

Vizitând "Maternitatea" a fost întâmpinat de către d. dr. Bejan medic primar, d-ra dr. Leon med. secundar și d-na dr. Grossi șef de clinică, a rămas pe deplin mulțumit de modul cum s'a prezentat acest spital.

La pavilioanele noi a făcut observarea că caloriferi sunt rău instalate și că merile din sub sol umede și vor fi cu nevoie de locuit.

Cu automobilul s'a transportat la ospiciu alienajii dela Socola unde a găsit o bună conducere și o ordine multumitoare. S'a interesat de numărul de bolnavi ce poate primi ospiciul.

După terminarea acestor inspecții d-nul Director general a vizitat vila "Griener" dela Repedea pe care voie să o cumpere pentru a instala acolo un spital exclusiv destinat medicilor bolnavi din toată țara.

Pe lîngă acest spital va funcționa și

un azil pentru adăpostirea medicilor, care contracînd infirmiții în timpul carierei lor sau din cauza vrîstiei vor avea nevoie de o căutare și îngrijire deosebită.

Ca perseverența și puterea de muncă cunoscute d-lui director general, suntem îndreptățiti a nădăjdui că promisiunile d-sale vor deveni, în scurt timp, fapte îndeplinește pentru orașul nostru, la reînnoirea căruia va avea tot dreptul.

Rep.

O aventură plină de mistere, a cărei intuțiecoasă intrigă o cunoaște numai soferul-automobilist, se desfășoară astă seară Luni 6 Maiu pe ecranul cinematografic Pathé-Frères, din vasta sală a circului lui Solidi. „Secretul soferului” e titlul unei misterioase piese și face parte din seria filmelor daneze, atât de apreciate la noi și în lumea întreagă. Toate rolurile sunt interpretate de ansamblul artistic al scenelor din Kopenhaga.

Atrage atenția ceteritorilor noștri asupra acestui program care se reprezintă astă seară Luni, compus excepțional din 5 părți, cel mai bogat din întreaga stațiune, și care conține înscenări din cele mai originale.

Mai urmează apoi în programul de astă seară:

Vis interzis! Mare roman contemporan. Interpretare sublimă datorită somitătilor artistice ale scenelor străine, (două părți).

Pericol ascuns. Narațiune insușită cu admirabile situații.

Aventura unor jandarmi. Scene foarte humoristice.

Tienilă are miros fin, comedie. Programul nou viitor se reprezintă Mercuri 8 Maiu: Falsul surdo-mut, film danez de mare artă (2 părți).

Fabrică chimică reputată din Berlin pentru crema de ghefe, crema de lapte Patent German, preparate de conservă de piele, Apreturi, pomadă de sters metale, ceară de parchete, crema de ceară de ghete brune și pleie de lac, se cumpără un depozitar solvabil sau reprezentant general pentru Iași și împrejurimi.

Fabricant Gottlieb, Hotel Continental, Iași.

Palmieri, oleandri, ficus, lărmie, felurite plante frumoase de apartamente se găsesc de vînzare la administrația moșiei Climești prin Roman.

Cine vrea să minunce și să bea bine și eften

să viziteze renumitul restaurant

TANASACHE

unde va găsi la orice oră de zi și de noapte mîncările și băuturile cele mai bune și cu prețuri modeste.

Se primesc și abonaamente cu cartele sau cu luna.

Se angajază și pentru banchete.

ULTIMA ORĂ

Tarul Rusiei arbitru în

Serbia și Bulgaria

Accidentul de la Hipodrom

Conflictul Greco-Bulgar

Paris.—Pentru lămurirea conflictului dintre Grecia și Bulgaria, Bulgaria a trimis la Athina, un diplomat spre o tranșă unele chestiuni care vor ușura încheierea păcii. După încheierea păcii orice neînțelegeri se vor putea lămuiri.

Tarul Rusiei arbitru

intre Serbia și Bulgaria

Paris.—Ziarul "Figaro" publică un interviu cu d. Danoff, din care rezultă că atât Serbia cât și Bulgaria, au convenit, ca în chestiunea diferendului dintre ele, să se supună mediatiunii și arbitrajului Tarului rușilor.

Seful statului major al marinii trăiește la Petersburg

Paris.—"Figaro" spune că șeful statului major, general al marinii viceamiral Legris a plecat Petersburg spre a relua și completea convingerile încheiate în vară anului 1912.

In cursul vizitei la Paris a șefului de stat major general al marinii ruse, cunoscut ca "jean d'arc", a primit ordin să meargă la Cronstadt și să stea acolo în timpul afărării d-lui Lebris le Petersburg.

Ce e cu Enver-Bey?

Constantinopol. — Toate svinurile, care circulă cu privire la Enver Bey se demonstrează că cercurile competente turcesti.

Nepotul Sultanului n'a murit

Constantinopol. — După ultimile stiri ale agenției române, nepotul sultanului, principele Haimdine, care a încercat să se sinocidă, n'a murit, și numai serios rănit. Sunt speranțe că va scăpa cu viață.

De arendat

cu începere de la Aprilie 1914

moșile Bahnele cu Borasca și cu hîza Nemernița din județul Putna, situate în marginile orașului Focșani.

Pentru informații a se adresa doamnei Constanța Gr. Ghycă, Iași, strada Lascăr Catargi No. 22.

Doamnă de bună condiție sau model profesoară, găsește într-o familie, saloană bine mobilat, separat, eventual și pensiune. Poziție în cinătoare. Adresați tipografia H. Goldner.

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRE

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentări în fiecare seară la orele 9

Duminicale, Sîmbetele și Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentările noastre iau parte toți corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ȘI INTELLIGENȚIALĂ

Excursioni prin cele mai pitorești regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armelor pe uscat și pe mare

INVENTIILE ȘI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal și Eclair-Journal

Ziarele insufluite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de vărieteu, redare cinematografică a scrisorilor autorilor célébri, etc. etc.

TOTAL REDAT CLAR SI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentări cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA”

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova**PRIMEȘTE ANUNCIURI ȘI RECLAME**

PENTRU PAGINA III-a și a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAȚIEI ZIARULUI

„OPINIA”

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

**TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI**

ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeste orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă. Prețuri modeste

HIGEYA

APĂ DE MASA NATURALĂ ALCALINĂ

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Sevorul proprietar M. MIHAILESCU

Dacă vrei să avești un stomac sănătos

BEȚI NUMAI APA ALCALINĂ

"HIGEYA"

HIGEYA se recomandă de

o altă somitățile

noastre medicale

de

OEA MAI BUNA

APĂ MINERALĂ

pentru combaterea

boalașilor de

Fluz, Gât, Rinichi și

Buzău

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—